

1976-00-00

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Günter Blutke

FAKTA

Dokumenttype:

Udklip

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

Georgi Dimitroff

Francisco Goya

Renato Guttoso

Fernand Léger

Karl Liebknecht

Rosa Luxemburg

Pablo Picasso

Willi Sitte

Ernst Thälmann

Arkivplacering:

HC arkiv Møn/HC Egne Skrifter

DOKUMENTINDHOLD

Artikel om den østtyske maler Willi Sitte

TRANSSKRIFTION

Kunstgalleriet

i Republikpaladset

Foto: Klaus Morgenstern

Maleren

I sit sidste billede af sine forældre, det er malet i 1974, har Willi Sitte indføjet et gammelt pasbillede af sin far på rød baggrund. Ved siden af læser man under en femtakket stjerne med hammer og segl tallet 1005, hans fars medlemsnummer på partimedlemskortet. Willi Sittes far var i 1921 med til at grundlægge Tjekkosloviets kommunistiske parti i sin daværende hjemby.

En kunstners personlige biografi er ofte en vigtig nøgle til forståelse af hans produktion. Willi Sitte er opdraget i kommunistisk ånd og har altid betragtet kunsten som et middel til at forstå og forandre verden.

"Menneskenes fremtid interesserer mig meget stærkt, og jeg mener, at man kun virkelig kan anse sig selv for at være en kunstner, når man ved, hvad der er de bestemmende kræfter i vor tidsalder. Man må vide, hvor vi bevæger os hen og hvorfor." Først så, slutter Willi Sitte, "formår man at opdage noget nyt."

Hans opfattelse af kunstnerens ansvar ser man allerede af hans langvarige og på tilbageslag og misforståelser rige søgen efter et billedsprog, som var i overensstemmelse med hans særlige begavelse, og som formåede at udtrykke hans syn på verden på tilfredsstillende måde. I en tidlig periode — det var i 50-erne — beskæftigede Willi Sitte sig intensivt med Picasso og Leger. Men endnu vigtigere for ham blev mødet med den italienske neorealisme, særlig med Guttuso. Den afgørende stilistiske udvikling i hans maleri havde imidlertid sit udgangspunkt i dybtgående samfundsmæssige forandringer i hans virkelighed. Først derigennem vandt hans kunst sin dynamiske styrke og livsbekræftende sanselighed, men også sine indre dialektiske modsætninger. I dag føler man Willi Sittes verdensanskuelse i hans aktbilleders vitale farve- og formrytmer og i hans indholdsmæssigt krævende simultanbilleder om vor tids klassekampe. Dertil hører værker som "Nedfarten til helvede i Vietnam" (1966—67) og "Menneske, ridder, død og djævel" (1969—70). Næsten altid tvinger hans maleris påtrængende og følelsesladet udfordrende kraft betragteren til rationel beskæftigelse med problemerne. Hans "Svømmer" fra 1971 opfattes således som en lignelse på mod, energi og ubegrænsede

menneskelige muligheder. De nøgne kroppe på hans billede "Sauna i Volgograd" (1973) viser tydeligt Sittes vitale glæde ved tilværelsen. Flere lignende værker er udtryk for Willi Sittes forhold til den sejrriige arbejderklasses historisk begrundede optimisme i vort land.

Willi Sitte blev født i 1921. 1936–1939 studerede han på kunsthøjskolen i det nuværende Liberec i Tjekkoslovakiet. Derpå studerede han maleri på mesterskolen i Kronenberg. Fra 1944–1945 deltog han i en italiensk partisanenheds kampe for Italiens befrielse. Siden 1947 har Willi Sitte været bosat i Halle — først som free-lance maler og grafiker og senere som docent og professor ved højskolen for industriel formgivning i Halle. Willi Sitte er medlem af DDRs folkekammer og præsident for Forbundet af bildende kunstnere i DDR.

Værket

I sit billede til galleriet i Republikpaladset betjener Willi Sitte sig af et udtryksmiddel, som ikke mindst gennem hans eget forbillede har erobret en fast position inden for DDRs malerkunst - simultaniteten, som sprænger den klassiske enhed mellem tid og rum. Surrealistiske malere, som har benyttet lignende midler, åbenbarede dermed i sin tid den senborgerlige kunsts dilemma: Deres billedverdens kodesprog gjorde for det meste betragterne hjælpeløse, fordi disse kunstneres værker i sidste ende med æstetiske midler kultiverede tesen om den sociale virkeligheds uigennemskuelighed. Willi Sitte vil ikke forplumre verden med sine associativt sammenføjede genstande, symboler og tegn, men tværtimod bidrage til dybere erkendelse af skjulte, objektivt virkende sammenhænge. I billedets venstre side konkretiserer Willi Sitte de stærke symboler for kamp og lidelse som den råbende, dyrekraniet og den brændende bogstabel, hvis flammer når den korsfæstede, med billeder af kommunistiske arbejderførere som Liebknecht, Luxemburg, Thälmann og Dimitroff. Vor tids historie kommer til udtryk som det, den er, nemlig historien om arbejderklassens kamp mod imperialistisk udbytning og undertrykkelse. Gruppen i forgrunden fratager Willi Sitte på samme måde ved hjælp af det anklagende vietnamesiske barn karakteren af almenmenneskelig, socialt ubestemt sorg. Over hele billedet lurer et fabelvæsen som udtryk for den latente trussel. Det kunne være taget fra Goyas "Desastres de la Guerre" (krigens katastrofer). Aktfigurerne udtrykker ikke kun klassekampens brutalitet i vor tid, men også den ubændige livsvilje, som karakteriserer de sejrende i vor tid og i fremtiden.

G. Blutke

Kunst- galleriet i Republikpaladset

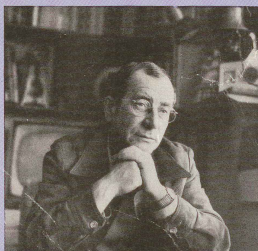

Foto: Klaus Morgenstern

Maleren

I sit sidste billede af sine forældre, det er malet i 1974, har Willi Sitte indføjet et gammelt pasbillede af sin far på rød baggrund. Ved siden af læser man under en femtakket stjerne med hammer og segl tallet 1005, hans fars medlemmsnummer på partimedlemskortet. Willi Sittes far var i 1921 med til at grundlægge Tjekkoslavakiets kommunistiske parti i sin daværende hjemby.

En kunstners personlige biografi er ofte en vigtig nøgle til forståelse af hans produktion. Willi Sitte er opdraget i kommunistisk ånd og har altid betragtet kunsten som et middel til at forstå og forandre verden. »Menneskenes fremtid interesserer mig meget stærkt, og jeg mener, at man kun virkelig kan ønske sig selv for at være en kunstner, når man ved, hvad der er de bestemmende kræfter i vor tidsalder. Man må vide, hvor vi bevæger os hen og hvorfor.« Først så, slutter Willi Sitte, »formår man at opdage noget nyt.«

Hans opfattelse af kunstnerens ansvar ser man allerede af hans langvarige og på tilbageslag og misforståelser rige søgen efter et billedsprog, som var i overensstemmelse med hans særlige begævelse og som formåede at udtrykke hans syn på verden på tilfredsstillende måde. I en tidlig periode – det var i 50'erne – beskæftigede Willi Sitte sig intensivt med Picasso og Léger. Men endnu vigtigere for ham blev mødet med den italienske neorealisme, særlig med Guttuso. Den afgørende stilistiske udvikling i hans maleri havde imidlertid sit udgangspunkt i dybtgående samfundsmæssige forandringer i hans virkelighed. Først derved gennemvandt hans kunst sin dynamiske styrke og livsbekræftende sanselighed, men også sine indre dialektiske modsætninger. I dag falder man Willi Sittes verdensanskuelse i hans aktbilleders vitale farve- og formrytmer og i hans indholdsmæssigt krævende simultanbilleder om vor tids klassekampe. Dertil hører værker som »Nedfarten til helvede i Vietnam« (1966–67) og »Menneske, ridder, død og djævel« (1969–70). Næsten altid tvinger hans maleris påtrængende og følelsesladede udfordrende kraft betragteren til rationel beskæftigelse med problemerne. Hans »Svømmer« fra 1971 opfattes således som en lignelse på mod, energi og ubegrænsede menneskelige muligheder. De nøgne kroppe på hans billede »Sauna i Volgograd« (1973) viser tydeligt Sittes vitale glæde ved tilværelsen. Flere lignende værker er udtryk for Willi Sittes forhold til den sejrige arbejderklassens historisk begrundede optimisme i vort land.

Willi Sitte blev født i 1921. 1936–1939 studerede han på kunstskolen i det nuværende Liberec i Tjekkoslavakiet. Derpå studerede han maleri på mesterskolen i Kronenberg. Fra 1944–1945 deltog han i en

italiensk partisanenheds kampe for Italiens befrielse. Siden 1947 har Willi Sitte været bosat i Halle – først som free-lance maler og grafiker og senere som docent og professor ved højskolen for industriel formgivning i Halle. Willi Sitte er medlem af DDRs folketæmmer og præsident for Forbundet af billedende kunstnere i DDR.

Værket

I sit billede til galleriet i Republikpaladset betjener Willi Sitte sig af et udtryksmiddel, som ikke mindst gennem hans eget forbillede har erobret en fast position inden for DDRs malerkunst – simultantiteten, som sprænger den klassiske enhed mellem tid og rum. Surrealistiske malere, som har benyttet lignende midler, åbenbærede dermed i sin tid den senborgerlige kunsts dilemma: Deres billedverdens kodesprog gjorde for det meste betragterne hjælpeløse, fordi disse kunstneres værker i sidste ende med æstetiske midler kultiverede tesen om den sociale virkeligheds uigennemskuelighed. Willi Sitte vil ikke forplumre verden med sine associativt sammenføjede genstande, symboler og tegn, men tværtimod bidrage til dybere erkendelse af skjulte, objektive virkende sammenhænge. I billedets venstre side konkretiserer Willi Sitte de stærke symboler for kamp og lidelse som den råbende, dyrekraniet og den brændende bogstabel, hvis flammer når den korsfæstede, med billeder af kommunistiske arbejderførere som Liebknecht, Luxemburg, Thälmann og Dimitroff. Vor tids historie kommer til udtryk som det, den er, nemlig historien om arbejderklassens kamp mod imperialistisk udbytning og undertrykkelse. Gruppen i forgrunden fratager Willi Sitte på samme måde ved hjælp af det onklagende vietnamesiske barn karakteren af almen-menneskelig, socialt ubestemt sorg. Over hele billedet lurer et fabelvæsen som udtryk for den latente trussel. Det kunne være taget fra Goyas »Desastres de la Guerre« (krigens katastrofer).

Aktfigurerne udtrykker ikke kun klassekampens brutalitet i vor tid, men også den ubændige livsvilje, som karakteriserer de sejrende i vor tid og i fremtiden.

G. Blutke

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

